

El Vallès Nou

Portaveu del Regionalisme a Granollers i sa Comarca

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ ESPANYA, trimestre. . . . 1'50 pessetes. Número corrent, 10 céntims.</p>	<p>Redacció i Administració: SANTA ELISABET núm. 6.</p>	<p>Anuncis a Preus convencionals No s'admeten escrits sense firma</p>
--	--	---

<h2>BANCA i BORSA</h2>	<p>SANT ROC, 10 GRANOLLERS</p>
<p>Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa , Negociació i cobro de cupons</p>	<h2>FERRAN PALAU</h2>
<p>CORRESPONSAL DEL BANC DE BARCELONA (SUCURSAL 1)</p>	

LA FESTA DE LA VICTORIA DE VICH-GRANOLLERS, A CENTELLES

La Victoria assolida per Catalunya en aquestes últimes eleccions provincials ha sigut espléndida, i ja en diferents llocs de nostra terra l'han celebrada nostres amics. El districte de Vich-Granollers l'ha tinguda esclatant i just es que també la celebrem, perquè en aquestes festes s'aplegan els amics dels punts més distants del districte, s'apleguen els que treballant per una mateixa causa tenen poques ocasions de veurers i parlar, de coneixers personalment, d'estrenyers la mà, i al veurers i al parlarse s'encoratjan mutuament per a esdevenidores lluites, estrenyent els llaços d'una germanor filla d'un mateix ideal.

¡Quants companys nostres hi ha que es coneixen sols de nom, perquè saben que cada un d'ells es un ferm treballador de Catalunya en la seva població o encontrada, i es passen per el costat sens parlarse, sens poguer tractar de les coses de la terra, perquè no's coneixen personalment! en aquestes festes, que no son altre cosa qu'un aplec d'aimants de la Patria, es reconeixen, es contenen mutuament sos anhels, ses lluites i ses

victories, les dificultats amb que topen, i els avensos que en cada lloc va fent nostre ideal salvador. Sempre havem tingut, per aquestes raons, gran fé en el resultat practic d'aquestos aplecs, ells son un dels actes de propaganda mes profitosos per a la consecució de nostres bells ideals.

Aquesta vegada diferents elements del Vallés, Vich i Castelltersol, que componen el districte de Vich-Granollers, han cregut debia celebrarse la victoria tant brillantment obtinguda en l'última lluita electoral, i com a lloc mes indicat per esser el centre geogràfic dels tres districtes, han escullit la població de Centelles on radican entussiasstes amics que s'han ofert per la organització local del acte.

Aquest consistirà en un miting i en un gran apet de sis cents cuberts, reunintse amb tal motiu a Centelles tot lo bó i millor del Nacionalisme de nostres comarques per a homenatjar als diputats provincials electes senyors Prat de la Riba, Fages i Abadal.

Hi assistirán a mes dels homenatjats els diputats a corts D. Francesc

Cambó i D. Bonaventura M.ª Plaça, representació dels senadors per Barcelona i altres distingides personalitats de les Diputacions Provincials Catalanes, parlamentaris i regidors per Barcelona.

La nova d'aquesta Festa ha despertat viu entussiasme en les comarques del Vallés, Vich i Castelltersol essent molts els que han demanat ja lloc per a assistirhi.

La Festa tindrà lloc diumenge vinent dia 22.

El dinar será servit per en Regás (Cullaretés) de Barcelona, quals coneixements i práctica en aquestes coses son reconegudes de tothom i garantia de regular i bon servei.

El preu del cubert s'ha fixat en 7'50 pessetes. Els vallesans que vulgan assistirhi trobarán talons a Granollers en la Redacció d'aquest periódic, en l'Imprempta den Jaume Joseph i en el domicili del director en Jaume Serra i Dachs.

¡Vallesans! a Centelles a donar fé de vida i a estrenyer els llaços de germanor amb notres companys de Vich i Castelltersol.

Bar "La Bohemia"

REGENTAT DE NOU, A CARREC

D'ESTEVE JULIA

Sodes i begudes de totes menes.

Venda de vins, licors i xampanyes.

Restaurant totes les

festes i vigílies de festa.

Carrer de la Palma, 17.

GRANOLLERS.

Caciquisme

Es avui molt corrent entre certs individus que volen fer servir la política per a enlairarse, el titllar als seus contraris de cacics, i calificar de caciquista la actuació regionalista essent aixís que el regionalisme fou l'únic destructor dels cacics i del caciquisme. Com el moviment regionalista tingué per primera feina l'arreconar als odiats cacics, en qual tasca l'ajudà el poble cansat de les vexacions de que era objecte per part d'ells, copian d'ell i s'amparan del seu lema precisament per a ressucitarlo.

Nostre actual alcalde el Sr. Torras, avui diputat provincial electe i proclamat, un dels topics de que mes ha abusat en tot temps i del que mes se valgué en el període electoral, fou precisament el de titllar als seus contraris de cacics. Ell titllà de caciquista a la Lliga, i de cacics als homes de la Lliga, presentant com a cacic màxim a en Prat, essent precisament ell, el Sr. Torras, el cacic mes gros que mai s'hagi conegut, deixant enrera amb els medis qu' usá, als Planas i als Comas, arribant a extrems dels que estem segurs s'haurien avergonyit aquells senyors, i si no ha fet encare mes es perquè no ha pogut.

Ell enganyà als seus companys de candidatura fentse votar ell sol, per arrebarlos el lloc de minoria; el dia de les eleccions es circularen cartes apócrifes, que si be no podem dir que fossin fetes per ell, sols a ell beneficiaben; pero fins hi tot admeten aixó com a ardits electorals mes o menos *bruts*, fixantnos en la seva actuació com a regidor i alcalde de Granollers, no podem deixar de reconèixer que l'home que ha volgut titllar als altres de caciquistes, es el cacic mes gros qu'havem patit de molts anys ençà.

Per a demostrarho expliquem primer el concepte de cacic: cacic es según en Littré un nom del dialecte dels caribes, i según la Academia Espanyola, veu mexicana que significa senyor; i el caciquisme: excessiva influencia dels cacics en els pobles. Com acertadament fa

notar un autor, es inútil anar a buscar aquesta paraula en cap tractat estranger; sens esser desconeguda fora d'Espanya aquesta misteriosa influencia qu'enclou en son sí un poder anormal extralegal e irresponsable dins el mecanisme del Estat, es realment el caciquisme fruit propi de nostre país i pernicios resultat de nostra especial manera d'entendre el règimen representatiu.

A Espanya, avui el cacic es un element, un factor indispensable de la política vella, per aixó s'el vol ressucitar; el cacic cimentava la seva autoritat en la influencia llegítima o il·legítima, originada mes que per altra cosa per el terror i l'intriga, de les que usa amb trassa per a lograr sos fins; empro 'l cacic necessita anar acompanyat d'una ingerencia en els assumptes polítics i administratius del poble i aquesta forsosament s'ha de fer en nom d'una parcialitat i, aparentment al menys, dirigida a un fi.

El cacic exerceix la seva influencia dintre el poble per la força que li donan els que governan, pero aixó obeiex a una especie de circuli viciós: ell ajuda als de dalt, perquè aquestos l'ajudin a ell en lo que li convingui i li donguin lo que vol, i els de dalt, els governants, ajudan al cacic perquè ell fa fer el qu'ells volen i 'ls convé al poble que 'll domina; es allo del, *do ut des, facio ut facias*. En fi, es el caciquisme un feudalisme novíssim i oligarquic que ostenta'l seu domini en el poble, el seu moment algit es en les eleccions i el seu camp de combat en la influencia, tot fora i a espatlles del dret i de la llei.

Contra'l cacic de res serveix estar a cubert de les infraccions legals manifestes, de res defensar la moral i el códic penal; el cacic de tot se surt amb la seva *influencia* perquè el caciquisme es foc de corrupció i d'immoralitat.

Per sort a Catalunya ja casi l'haviam desterrat aquest caciquisme, li haviam donat un cop de mort, que'ns permetia viurer amb tranquila llibertat al fills d'aquesta terra, pero per desgracia al aterrar la soca no's destruiren prou les arrels i a Granollers ens ha tocat una rebrotada. Cops al pic i arrenquemla de soca-arrel, perquè es ignominiós que un fill d'aquesta terra sigui qui vol ressucitar el caciquisme, posantse per l'afany de figurar, d'enlairarse, a les ordres dels enemics de Catalunya; perquè la rebrotada es molt pitjor que la soca destruïda, ja que aquesta tot hi essent dolenta algunes voltes interposaba la seva *influencia* en profit del poble, i are la rebrotada amb l'afany d'esser, amb l'ambició de lluir, fa servir al poble per a adquirir *influencia*.

En Torras te tots els simtomes del cacic novíssim, ell tot ho sopedita a la seva ambició, al afany d'enlairarse, ell

no te cura amb res, tot ho fa de bursada i sens premeditació; refiat de la seva *influencia* sols sap donar *ukasses* sols l'*ordeno y mando* surt de sa boca. Es vritat que ha lograt una majoria al Ajuntament pero ¿com? Unintse un dia amb en Barangé per a segarli l'herba sota'ls peus; fent quedar sens cap dret ni raó a en Barbany al municipi, fent que en Novellas anés a les eleccions prometent lo que després no s'ha complert, logrant no sabem per quins medis el beneplacit i aquiescencia d'elements que's debian al altre cantó, i logrant que li fessin el joc alguns dels contraris encara que d'una manera encoberta i solapada.

Tot aixó per un cop dalt, l'home que cridava contra'l caciquisme actues de cacic màxim, avassallant i atropellant a tothom; l'home que per escalar el lloc cridava contra'l repartiment, fent repartiments completament arbitraris, sens lògica ni equitat, i arribant inclus al embarc, cosa mai vista a Granollers; fent parar unes obres, les del jutjat, qu'eren un be i una solució per a Granollers, atropellant als contraris i favorint als seus, posant contra tota llei i tota moralitat a contribució el vici qu'em-pobreix i mata nostra joventut; en fi, abusant del lloc que ocupa per a vexar a tothom que'l discuteix o contradiu.

¿Voleu mes caciquisme?

En Torras es xicot d'empenta, no ho havem negat mai, pero massa refiat d'aquesta, i confiat en l'*influencia de dalt* ha abusat del lloc que a Granollers ocupa. La desventurada Popular al crit de fora cacics alsá a en Torras, i el poble al crit de ¡fora cacics! ha d'ensorrarlo. El poble de Granollers es molt manso i molt sofert massa sofert, pero al veurer que'n Torras el creu masell es redressará i no voldrá passarhi, ja vindrá aquest dia.

Esperemlo aquest dia, que no es llunyá, com espera'l pobre pres el dia de la seva lliuració; esperemlo com esperem l'aubada i'l sol que allunya les foscos de la nit bruna i destruint les ombres ens porta la vida i la visió clara dels objectes que'ns esvolten; esperemlo, com esperen els pobles oprimits el dia de la seva llibertat.

¡Que'n será de feliç per a Granollers aquell dia!

Granollers havia sofert, mes mai com are. En Torras ha fet bons als vells cacics, els preferim a ell mil voltes.

Nostra parla

El diumenge de Pasqua «La Lliga Espiritual de la Mare de Deu de Montserrat» va presentar al senyor Bisbe una petició de suma trascendencia; la de

que la formació espiritual del nostre poble es fes en català, conservant així la tradició constant de la Iglesia tant respectuosa sempre amb les característiques propies de cada poble.

La Exposició de la «Lliga Espiritual de la Mare de Deu de Montserrat» comença així:

Excm. i Il·lm. Senyor:

La Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, fundada per l'Il·lm. Dr. Torras i Bages de santa memòria, per a que conservés i acreixés el patrimoni religiós de la nostra terra, acud respectuosament a V. E. Il·lma. per a exposar a la consideració del nostre bisbe ço que es daler general d'una gran majoria de la societat barcelonina que en aquets moments solemnes de l'entrega d'aquesta instància ens acompanya amb representacions significades de les seves valors cabdals.

I després de raonar en la Exposició els motius que'ls induïxen a presentarla concretan el seu desitg en les següents peticions:

I.—Urgir la publicació en català del Catecisme de la Doctrina Cristiana, ja que fa temps no se'n troben exemplars.

II—Influir en els Col·legis, especialment els dirigits per Congregacions Religioses, per a que la formació espiritual dels pàrvuls i fins dels majors, sigui feta per als alumnes de parla catalana, que son la immensa majoria, en la llur llengua natural. Així s'evitaria el divorci lamentable que entre els fills i els pares s'acusa en els actes familiars de pietat i el fet que sovint es dona en col·legis femenins, de que la llengua catalana sigui proscrita en absolut dels actes religiosos, fins de la oració individual.

III—Instaurar en el Seminari Conciliar de Barcelona l'ensenyament de la llengua i de la oratoria sagrada catalana, ja establert, i amb fruit, en altres seminaris de les províncies tarraconense i valentina.

IV—Restablir l'ús general del català com a llengua de predicació.

V—Establir aquest, no solsament en els actes normals, sinó també en els grans moments de vida religiosa popular de Barcelona. Justament en aquells moments i en aquelles festivitats conve especialment que ressurti la característica moral del nostre poble.

Llegim en «L'Independent» de Perpinyà, del dissabte darrer.

«Des de fa molts anys, la parla catalana no havia estat sentida a les troncs de les iglesies perpinyaneses. El bisbe Mons, Carsalade du Pont, que s'es catalanitzat en les fibres més íntimes, ha volgut renuar la tradició a la Catedral de Sant Joan, amb ocasió de la Setmana Santa.

Ha estat el canonge doctor Palau qui ha inaugurat les predicacions en nostre idioma, prenent per tema del seu sermó la passió. El doctor Palau parla un català expressiu, pur, amb pronunciació perfecta, que acarona i sorprén agradablement la orel·la i s'empara desseguida de l'ànima per la força emotiva.

Esperem que el canonge Palau, a qui l'auditori hauria aplaudit a no ser el respecte al lloc, no es limitarà pas a aquest ensaig.

El sermó fou precedit i seguit de càntics religiosos en català»

La gosadia den Torras

Sempre havem convingut en que'l Sr. Torras, nostre actual alcalde es home duna extraordinaria audacia, i per a probarho anem a citar un fet succeït no fa molts dies:

Tothom sap que el dilluns dia 2 anà a Barcelona una nombrosa comissió de Granollerins a veurer al Governador, per a queixarse del repartiment d'utilitats del 1916 per la seva falta d'equitat i per no haver estat fet segons la llei; doncs bé aquell dia a dos quarts de nou del vespre, precisament a l'hora de l'arribada dels comissionats, el Sr. Torras donant mostres d'una audacia sens igual, i d'una falta de cordura extraordinaria, ja que semblava fet a posta per a burlarse o provocar als que arribaven, feia sortir el nunci a pregonar l'apremi del repartiment contra'l que s'havia anat a recórrer.

No es que neguem al Sr. Torras el dret de fer un pregó anunciant l'apremi, res d'aixó, lo que li neguem es l'oportunitat de ferlo precisament en aquella hora; prous hores hi ha durant el dia per a fer pregons, i no s'ha d'escullir precisament la nit per a fer sortir el nunci amb un fanal i a l'hora justa de l'arribada d'un numeros gup de veïns, que exercint un dret de ciutadania havian anat a queixarse devant la superior autoritat de la Província de lo mateix que's pregonaba.

¿Que es proposaba en Torras al fer el pregó en aquella precisa hora? No's podia proposar altre cosa que fer un *trágala* als que amb tota correcció i en us del seu perfecte dret de ciutadans, anaren a exposar ses queixes al Governador de la Província.

¿El coneix el Sr. Governador aquest acte d'audacia d'en Torras?

Deuria sapiguerlo per a ferse carrec que devant de l'alcaldia de Granollers, el Govern hi té a un senyor que en lloc de procurar prevenir i apaigabar els conflictes els provoca. Sort de la cordura i mansuetut de nostre poble.

Pero ve dia que la paciència arriba a acabarse, sobretot quant els quins haurien de demostrar mes enteniment i cordura, surten al pas amb la provocació, i amb l'impocició, escudats amb la forsa que'ls dona el lloc que en mala hora ocupan i del que tant abusan.

Cronica de la Comarca

Mollet

Dijous vingueren a instalarse al convent, les germanes de Nostra Senyora, quines religioses es dediquen especialment, després de servir a Déu, a l'ensenyansa de nenas i joventetes.

Ja era hora i ben vingudas sien, doncs, els pares de familia ja fa dies que les aguardavan.

Esperem que ben prompte deixarà conèixer la seva obra instructora i educadora aixís com desitjem que'ls sia forsa agradable la seva permanencia entre nosaltres.

Varen preguntar a un choriste de la «Secció de Cantaires» el perquè a la nit de Pasqua no cantaren coplas intencionades i que piquessin forsa, a lo que aquest contestá que considerava no n'hi havia necessitat ja que qui llegeix EL VALLÉS NOU tot sovint n'hi trova de coplas que amb tot i no anar amb solfa, no obstant fan l'*arquet!*

¡Mireu que tant mateix, hi han choristes una miqueta massa xerraires!

Cardedeu

El primer «team» del F. C. Cardedeu, anirà el diumenge a Breda per jugar un partit amb el primer «team» d'allí. L'infantil d'aquesta jugará diumenge a les dues, i el segón del F. C. jugará amb el de Llinás en el camp del Cardedeu.

Sant Feliu de Codines

El dilluns dia 9 a la tarde tingué lloc l'enterro del inolvidable patrici en Josep Umbert i Ventura fill d'aquesta vila, en quin acte tot el poble de Sant Feliu hi prengué part, acompanyat de les autoritats i varis distingits veïns de Granollers, quins agermanats i moguts per iguals motius de reconeixement envers el difunt, conseguiren una manifestació de dol tant nombrosa, com mai s'havia vist en nostra vila.

El senyor Umbert morí a Barcelona el dissapte dia 7 essent el seu cos, segons disposició testamentaria, traslladat a sa vila nadina on desitjaba esser enterrat.

A la seva germana i nevots fem present el nostre mes sentit condol al mateix temps que preguem a Deu per l'etern descans de l'ànima del finat. A. C. S.

Granollers

El diumenge passat a les 6 de la tarde passaren per aquesta Vila per anar a esser sepultats a St. Feliu de Codines, d'on era fill, els restes mortals del Sr. D. Josep Umbert, acaudalat fabricant de aquesta població.

Foren rebuts a la entrada per el clero parroquial, per les autoritats locals i gran numero damics i operaris del finat que l'acompanyaren a l'Iglesia i despres fins a la sortida de la vila, constituint una manifestació de dol mostra de les simpaties de que gosaba a Granollers, el finat, qui despres d'una llarga vida dedicada exclusivament el trevall i amb la que's conquerí un nom envejable entre'ls fabricants catalans morí el dissapte a Barcelona i aimant de sa població nadina volgue esser enterrat allí entre'ls seus.

En Josep Umbert al finar ha fet dues deixes, que demostrant que dels capdals guanyats amb sa llarga vida de trevall vol que'n disfrutin també els pobres deixant segons referencies que creiem poden saberho 200 000 ptes. per l'Hospital de Sant Feliu sa vila nadiva i 75.000 ptes per el manteniment dels pobres recullits en l'Hospital-Assil de nostra Vila.

Que Deu li premii son generós recort, i al manifestar nosaltres nostre agrahiment en nom dels desvalguts de Granollers i al donar el pesam a sos parents, no olvidem una ocació per la seva anima que Deu tinga al Cel.

Dijous morí nostre bon amic en Jaume Barnet; l'acte del enterro fou palesa mostra dels molts amics que tenia en nostre població. Son tracte afable i sa serietat li havien conquerit l'apreci general. Deu el tingui a la Gloria.

Sos desconsolats esposa i fill rebien de nosaltres el mes sincer i sentit condol, pensant com a lenitiu en sa pena que Deu haurá premiat amb la Gloria al aimant espós, al carinyós pare i al honrat ciutadà, per qui nosaltres preguem als nostres conveïns una fervorosa oració. A. C. S.

Tip. de J. Joseph.—Granollers.

Destil·leria a vapor de Anissats i Licors

Anís Faust : : :
: : Coñac Parera

PREMIATS:

MADRID 1377.
PARIS 1878-1889.
BARCELONA 1888-1898
CHICAGO 1893.
VALENCIA 1910.

Vins, Vermouts i Champansys
del país i estrangers.

Depositari del R. A. C. de Catalunya:
Stock de pessers per a Automòvils en Les Franqueses.

FELIP BLANXART

(SUCESSOR DE FELIP PARERA)

Fàbrica i Despaig en:
Granollers del Vallés

Fàbrica i Magatzems en LES FRANQUESES

Fàbrica d'Alxarops i Horxates

(Tònic refrescants)

CHAMPANILLA

Gran estimulant digestiu

Agustí Fortuny

(Sucessor de F.º Fortuny)

Representant únic amb diposit
per a Granollers i sa comarca:

Felip Blanxart

Forn de Sant Vicens

CONFITERIA I PASTISSEIJA

— DE —

PERE ROS

Elaboració diària de dolços.
Gran assortit en confits de totes classes
per a casaments i batejos.

: : Galetes de diferents marques : :

Carrer de Barcelona, 12.

MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Fàbrica d'Olis i Sabons

FILLS DE E. BARANGÉ

Granollers, Girona, Barcelona-Sans.

Disponibile

Si voleu bon xocolate

compreu la marca

PUCHADES

que no n'hi ha de millor!

Disponibile

Els Adobs Químics.

Primeres matèries: Superfosfats minerals i orgànics.
d'amoniac, nitrats de sosa, sals potàssiques, etc.

Guano

Vallesá

MARCA DE
FÀBRICA

Lluís Serra i Guardia

Proveïdor de la "Comunitat de Primeres Matèries" de la Federació Agrícola C. B.

Carrer Ricoma,
núms. 79 i 81.

Granollers del Vallés.

REPRESENTANTS
a Catalunya, Balears i Aragó

Disponibile

La Agrícola Espanyola

Direcció General: Rambla Sant Josep, 32, principal

Societat anònima de Segurs reunits, a cotització fixa i graduada, legalment constituïda, de conformitat amb la vigent llei de 14 de Maig de 1908, i autoritzada per Reial ordre de 25 d' Abril de 1911, per a operar a tota Espanya, a quin efecte té fet el dipòsit que la esmentada llei prevé.

Capital social suscrit, 1.000.000 de Ptes.—Capital desemborsat, 325.000 Ptes.

Opera en els rams següents: **SEGUR** de cullites contra la pedregada.—**SEGUR** contra la mort i robo del bestiar caballar, boví i especial de tocinos i cabres.—Representant a **GRANOLLERS** Joaquim Cot, Plaça Perpinyà, 3, penqueria—Autoritzat per la Comissaria General de Segurs.

IMPRESA "LA INDUSTRIA" DE JAUME JOSEPH

Sta. Elisabet, 3.—GRANOLLERS.

Aquesta impremta, s'encarrega de confeccionar tota classe de treballs tipogràfics.

Treballs comercials a una i variats tintes.